

The background is a dark grey chalkboard with various white chalk sketches. In the top left, there's a large 'V' shape. Below it, a hand holds a telescope. To the right, a globe of the Earth is sketched. In the bottom left, there's a stack of books. In the bottom center, an open book is shown with some illegible text. To the right of the book, there are sketches of a percentage sign, an exclamation mark, and a right-angle symbol.

Etkili Mesleki İletişim ve Kariyer Planlaması - XII

OKULDAN İŞE GEÇİŞ SÜRECİ VE GEREKSİNİMLER

Geçiş

Geçiş kavramı, aralıklarla devam eden kısa süreli yaşam değişiklikleri olarak ifade edilmektedir. Herhangi bir olayın başlangıcı ya da bitiői olabilmekle birlikte iş değişikliği, beklenmedik bir kaza, evlilik ve boşanma gibi olaylar bu geçişlere örnektir (Brammer, 1992).

OKULDAN İŞE GEÇİŞ SÜRECİ VE GEREKSİNİMLER

Kariyer GeçiŐi

Kariyer geçiŐi, (i) aynı iş ve iş yerinde gerçekteŐen görev deęiŐiklięi, (ii) aynı veya farklı iş yeri ya da iŐveren dâhilinde sahip olunan işe iliŐkin pozisyon deęiŐiklięi ve (iii) aynı veya farklı bir alanda gerçekteŐen meslek deęiŐiklięi gibi kariyer deęiŐikliklerinde birbirini takip eden kariyer durumlarıdır (Heppner, 1998).

OKULDAN İŞE GEÇİŞ SÜRECİ VE GEREKSİNİMLER

GEÇİŞ TÜRLERİ

- Tahmin Edilir Geçişler (Anticipated Transitions)
- Beklenmedik Geçişler (Unanticipated Transitions)
- İstenildiği Halde Gerçekleşmeyen Geçişler (Non-event Transitions)

OKULDAN İŞE GEÇİŞ SÜRECİ VE GEREKSİNİMLER

GEÇİŞ TÜRLERİ

- **Tahmin Edilir Geçişler (Anticipated Transitions):** Bu geçiş yaşamdaki, olası, tahmin edilebilir kazançları ve kayıpları içerir. Evlenmek, çocuk sahibi olmak, çocuğun evden ayrılması, ilk işe başlama, emekli olma ... gibi durumların hepsi olası durumlardır (Scholessberg, Waters ve Goodman, 1995).

OKULDAN İŞE GEÇİŞ SÜRECİ VE GEREKSİNİMLER

- **Beklenmedik Geçişler (Unanticipated Transitions)** : Yaşamda beklenilmeyen, umulmayan durumlarla karşılaşma kastedilir. Bu beklenilmeyen olaylar yaşamın belli bir esnasında aniden ortaya çıkan olaylardır (Scholessberg, Waters ve Goodman, 1995)

OKULDAN İŞE GEÇİŞ SÜRECİ VE GEREKSİNİMLER

- **İstenildiği Halde Gerçekleşmeyen Geçişler (Non-event Transitions):** Bu geçişler bireylerin çok isteyip de gerçekleştiremedikleri durumları ve olayları kapsar. İsteyip de gerçekleşmeyen evlilikler, terfi edememe, çocuk sahibi olamama, ölümcül bir hastalıktan kurtulamama... (Scholessberg, Waters ve Goodman,1995).

OKULDAN İŞE GEÇİŞ SÜRECİ VE GEREKSİNİMLER

Scholessberg, Waters ve Goodman (1995) Kariyer Geçiş Modeli

- Scholessberg, Waters ve Goodman (1995), bireyin geçiş dönemindeki değişikliklerle baş edebilmesi için kısaca 4S diye adlandırdıkları dört aşamalı bir model önermişlerdir. Bu aşamalar; Durum (situation), bireyin kendisi (self), destek (support) ve stratejiler (strategies)“dir ve bu aşamaları aşağıdaki gibi açıklamaktadır
 - Situation-DURUM
 - Self-KENDİMİZ
 - Support-DESTEKLERİMİZ
 - Strategies-TAKTİKLERİMİZ

OKULDAN İŞE GEÇİŞ SÜRECİ VE GEREKSİNİMLER

Durum

- GeçiŐi tetikleyen nedir?
- Zamanlama (sosyal saat)
- Süresi (geçici?)
- Benzer geçiş yaŐantıları?
- Son zamanlardaki stresler
- Değerlendirme

OKULDAN İŞE GEÇİŞ SÜRECİ VE GEREKSİNİMLER

Kendisi

- Kişilik, psikolojik ve demografik (sosyoekonomik düzey, sağlık durumu, kültür/ırk/etnik köken, cinsiyet rolü, yaş) özellikleri
- İşin kişi için önemi
- Öz yeterlilik (yapabilmeye olan kişinin kendisine inancı)
- Uyum gücü (esneklik)

OKULDAN İŞE GEÇİŞ SÜRECİ VE GEREKSİNİMLER

Destek kaynakları

- Anne baba
- Arkadaşlar
- Cesaretlendirilme
- Bilgi
- Kapı açıcılar
- Pratik yardımlar (bebeğe bakma, CV yazımı vb.)
- Sağlık sigortası/parasal destek vb.

OKULDAN İŞE GEÇİŞ SÜRECİ VE GEREKSİNİMLER

Taktikler

- Durumu deęiőtirmeye yönelik tepkiler (ek dersler alma, iş avına çıkma vb.).
- Problemin anlamını deęiőtirme (iş kaybı daha iyi bir iş için olanak olabilir).
- Olay olduktan sonra stresle başa çıkma (rahatlama, spor vb.).

Kaynakça

- Brammer, L. M. (1992). Coping with life transitions. education resources information center, Kayıt No: ED350527.
- Harman, D. ve Çelikler, G. (2012). Eğitimde Hazır Bulunuşluğun Önemi Üzerine Bir Derleme Çalışması. Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi, C.1, S.3, s.147-156.
- Heppner, M. J. (1998). The Career transition inventory: measuring internal resources in adulthood. Journal of Career Assessment, 6, 135-145.
- Scholessberg, N.K., Waters, E.B. ve Goodman, J. (1995). Counseling adults in transition: linking practice with theory (5th Ed) (Elektronik Sürüm). New York: Springer Publishing Company.
- Super, D. E., Starishevsky, R., Matlin, N. ve Jordaan, J. P. (1963). Career development: self – concept theory; essays in vocational development. New York: College Entrance Examination Board.
- Savickas, M. L. (2005). The theory and practice career construction. R. W. Lent ve S. D. Brown (Ed). Career development and counseling; putting theory and research to work (s. 42-71). New Jersey: John Wiley & Inc.